

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000.

Anexă:

1. Proiectul de lege – 1 file;
2. Nota informativă – 4 file.

Deputat în Parlament

Ion Chiriac

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.F. Nr.	150
"20" 05	2024
Ora	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

pentru modificarea Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 (*republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 9 decembrie 2005*) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 12 se modifică după cum urmează:

- la alineatul (1¹), cuvintele „iar data dobândirii cetățeniei se consideră data exprimării consimțământului în scris în acest sens” se substituie cu cuvintele „la cerere”, iar enunțul al doilea se abrogă;

- la alineatul (3), textul „prevăzute la alin. (2) din prezentul articol” se substituie cu textul „prevăzute în prezentul articol, care nu sunt luate în evidență de autoritatea competentă ca cetățeni ai Republicii Moldova și care nu dețin dovada cetățeniei”;

- se completează cu două alineate noi cu următorul cuprins:

„(4) Prevederile art. 20 alin. (1) lit. c) nu se aplică persoanei născute și domiciliată pe teritoriul Republicii Moldova care solicită să fie recunoscută cetățean al Republicii Moldova, dacă aceasta se încadrează în condițiile legale pentru a fi recunoscută apatridă.

(5) Data dobândirii cetățeniei Republicii Moldova prin recunoaștere de către persoanele prevăzute la alineatele (1¹) și (2) se consideră data luării deciziei în acest sens de către autoritatea competentă.”.

2. La articolul 17 alineatul (1) în preambul, după cuvintele „sau apatridului” se introduce textul „, cu vârsta peste 18 ani,”.

3. La articolul 28 litera b), textul „alin. (2)” se exclude, iar cuvintele „condițiile alineatului respectiv” se substituie cu cuvintele „condițiile legale de recunoaștere a acesteia cetățean al Republicii Moldova”.

4. La articolul 30 litera a), textul „recunoașterea potrivit art.12 alin.(2)” se substituie cu textul „sau pentru care se solicită de a fi recunoscută cetățean al Republicii Moldova potrivit art.12”.

5. La articolul 38 alineatul (1), enunțul al doilea va avea următorul cuprins: „În cazul în care există motive întemeiate pentru examinare suplimentară, acest termen poate fi prelungit cu cel mult 6 luni.”.

Art. II. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Art. III. - Cererile aflate în curs de soluționare la data intrării în vigoare a prezentei legi se vor examina în conformitate cu reglementările noi operate prin prezenta lege.

Art. IV. – Guvernul în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 a fost elaborat de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, în condițiile articolului 73 din Constituția Republicii Moldova precum și în condițiile art. 47 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.747/1996.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii cetățeniei Republicii nr. 1024/2000 este condiționată de necesitatea eliminării vulnerabilităților identificate care generează riscuri ce atentează la securitatea statului și a ordinii publice provocate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect nu conține norme privind armonizarea cadrului normativ național cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Este de menționat că situația geopolitică din regiune, generată de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a influențat la sporirea numărului de aplicanți pentru cetățenia Republicii Moldova în special cetățeni ai Federației Ruse și ai Ucrainei. În ultimii doi ani, din numărul total de solicitanți ai cetățeniei Republicii Moldova circa 70% îl constituie cetățenii Federației Ruse și circa 20 % cetățenii Ucrainei.

Totodată, urmare examinării cererilor pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova prin recunoaștere au fost identificate tentative de dobândire a cetățeniei Republicii Moldova prin fraudă, în baza documentelor de proveniență necunoscută prezentate de către solicitanți, care au fost prevenite datorită verificării autenticității acestor documente prin interpelarea autorităților emitente.

Relevăm că art. 12 alin.(1) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 prevede că sunt recunoscute cetățeni ai Republicii Moldova persoanele care au dobândit și au păstrat această cetățenie potrivit legislației anterioare, precum și persoanele care au dobândit cetățenia conform prezentei legi.

Potrivit acestei norme sunt recunoscute cetățeni ai Republicii Moldova persoanele care întruneau condițiile legii la o anumită dată și fiind declarate cetățeni ai Republicii Moldova fără condiția depunerii unei cereri în acest sens. Spre exemplu: art.2 pct.2) din Legea nr. 596/1991 cu privire la cetățenia Republicii Moldova (*abrogată la 02.08.2000*), prevedea că persoanele născute pe teritoriul Republicii Moldova și domiciliat pe acest teritoriu la data intrării în vigoare a legii respective - 04.07.1991 și care nu dețineau cetățenia altor state, sunt cetățeni ai Republicii Moldova, iar art.11 alin.(1) lit.a) din Legea nr.1024/2000 (*în vigoare din 02.08.2000*) prevede că copilul născut din părinți, ambii sau unul dintre care, la momentul nașterii copilului, este cetățean al Republicii Moldova, este considerat cetățean al Republicii Moldova.

Prin urmare, atestăm un număr de persoane, care deși au emigrat din Republica Moldova de multă vreme, precum și cele născute în străinătate din cetățeni ai Republicii Moldova, care dețin cetățenia statului de emigrare sau de naștere, în pofida faptului că sunt deja mature, de facto nu domiciliază pe teritoriul Republicii Moldova și nu au obținut acte de identitate ale cetățeanului Republicii Moldova, de iure se consideră și cetățeni ai Republicii Moldova. Ca urmare a determinării faptului că aceste persoane, la data nașterii sau la data de 04.07.1991 întruneau condițiile legale enunțate supra, ele se consideră cetățeni ai

Republicii Moldova și pot obține acte de identitate necondiționat, fără prezentarea certificatului de cazier judiciar și fără avizarea cererilor de către autoritatea competentă în domeniul securității statului.

Situație similară se atestă și în cazul persoanelor cu vârsta de peste 18 ani, născute pe teritoriul Republicii Moldova, care potrivit prevederilor art.12 alin.(1¹) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024/2000, dacă nu sunt luate în evidență de autoritatea competentă ca cetățeni ai Republicii Moldova și nu dețin dovada cetățeniei, sunt recunoscute ca cetățeni ai Republicii Moldova din data exprimării consimțământului în scris în acest sens, indiferent de faptul dacă dețin sau nu cetățenia altui stat și indiferent de locul de domiciliere al acestora – în țară sau în străinătate.

Relevăm că până la ridicarea stării de urgență, Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale nr.61 din 27.02.2023, prevedea că persoanele care solicită determinarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova, precum și acelea născute pe teritoriul Republicii Moldova, dar care nu dețin dovada cetățeniei și solicită recunoașterea acestora în calitate de cetățeni ai Republicii Moldova conform prevederilor art.12. alin.(1¹) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024/2000, prezentau suplimentar la documentele prevăzute de cadrul legal, autobiografia și certificatul de cazier judiciar, iar cererile solicitanților cu documentele aferente se avizau de către Serviciul de Informații și Securitate.

Astfel, odată cu ridicarea stării de urgență constatăm că reglementările actuale enunțate supra nu asigură nivelul adecvat de siguranță în prevenirea cazurilor de recunoaștere a persoanelor cetățeni ai Republicii Moldova, în situațiile în care acestea prezintă pericol pentru securitatea națională și ordinea publică.

În aceeași ordine de idei, relevăm că alt impediment constă în termenul de examinare a cererilor pentru recunoașterea cetățeniei Republicii Moldova, care potrivit prevederilor art. 38 alin. (1) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000, nu poate depăși 6 luni.

Acest termen în condițiile în care fluxul de solicitări a sporit, este insuficient pentru verificarea autenticității documentelor prezentate, eliberate de către autoritățile competente ale altor state.

Este de menționat că prin Legea nr. 24/2014 pentru modificarea Legii cetățeniei Republicii Moldova nr.1024-XIV din 2 iunie 2000 a fost exclusă condiția ca persoana care solicită cetățenia Republicii Moldova prin naturalizare potrivit prevederilor art. 17 din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 să fie cu vârsta de peste 18 ani.

Acest fapt a generat interpretări a acestui articol, astfel încât Agenția Servicii Publice a fost sesizată de Serviciul de Informații Securitate al Republicii Moldova (SIS) referitor la acest fapt, și anume la avizarea dosarelor de dobândire a cetățeniei Republicii Moldova prin naturalizare în temeiul prevederilor art. 17, alin. (1), lit. b), potrivit cărora beneficiarii de cetățenie a Republicii Moldova erau doar copii minori, care solicitau naturalizarea pe teritoriul Republicii Moldova, fără ca părinții acestora să solicite acordarea cetățeniei RM și pentru sine, din considerentul că ultimii nu întrunesc condițiile legale sau deja cererea lor de acordarea cetățeniei RM prin naturalizare a fost respinsă.

În această ordine de idei, potrivit materialelor din dosarele minorilor se reflectă posibilitatea duală de interpretare a art. 17, alin. (1), lit. b) din Legea 1024/2000. În funcție de modul de interpretare se poate afirma atât aplicabilitatea acestor prevederi precum și neaplicabilitatea întrunirii de către solicitanți a condițiilor legale.

În contextul raționamentelor enunțate, se propune operarea următoarelor amendamente la Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000:

1. La articolul 12:

modificarea alin. (1¹) pentru a exclude discordanța acestei norme, care prevede că data dobândirii cetățeniei se consideră data exprimării consimțământului în scris în acest sens, cu a art. 38 alin. (1), care statuează că termenul de examinare a cererilor pentru recunoașterea cetățeniei Republicii Moldova nu poate depăși 6 luni;

completarea alineatului (3) cu prevederi care să stabilească situațiile în care persoanele care solicită determinarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova sau recunoașterea acestora în calitate de cetățeni ai Republicii Moldova potrivit art. 12 alin. (1) și, respectiv, alin. (1¹) din Legea enunțată, nu pot fi recunoscute cetățeni ai Republicii Moldova și anume, dacă în procesul de recunoaștere, prezintă informații false sau ascund unele date pertinente, a căror cunoaștere ar duce la respingerea cererii, și/sau în cazul în care cad sub incidența art.20 alin.(1) lit.a)–e) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000;

completarea cu alineatul (4) are drept scop introducerea unei excepții pentru persoanele născute și domiciliate pe teritoriul Republicii Moldova, care nu dețin cetățenia altor state și solicită

recunoașterea cetățeniei Republicii Moldova potrivit prevederilor art. 12 din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000.

Excepția se referă la neaplicarea persoanelor specificate supra a normei art. 20 alin. (1) lit. c), care prevede respingerea cererii persoanei care în perioada de examinare a acesteia, execută sau are de executat pedeapsa penală privativă de libertate în temeiul sentinței instanței de judecată, are antecedente penale nestinse sau se află sub urmărire penală.

Această modificare este necesară pentru a asigura onorarea obligației privind respectarea principiului de evitare a apatridiei, asumată de către Republica Moldova prin aderarea la Convenția Europeană cu privire la Cetățenie de la Strasbourg din 1997, Convenția din 1954 privind statutul apatrizilor, Convenția ONU privind reducerea cazurilor de apatridie din 1961 și la Convenția Consiliului Europei cu privire la prevenirea cazurilor de apatridie în legătură cu succesiunea statelor de la Strasbourg din 2006;

Completarea cu alineatul (5) are menirea de a stabili expres data dobândirii cetățeniei Republicii Moldova prin recunoaștere.

2. La articolul 17, alin. (1), în vederea soluționării vidului legislativ expus supra și luând în considerare practica europeană în materie de cetățenie care reglementează naturalizarea pe teritoriul unui stat doar a unei persoane majore, cu capacitate de exercițiu deplină, care intră în raporturi cu statul prin cunoașterea limbii de stat, dispunerii de surse legale, se propune completarea acesteia în condiția împlinirii vârstei de 18 ani de către aplicanții la cetățenia Republicii Moldova prin naturalizare.

3. Articolul 28 lit. b) se completează cu prevederi care să acorde autorității competente dreptul de respingere a cererilor pentru determinarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova și a celor de recunoaștere a persoanelor cetățeni ai Republicii Moldova conform art. 12 alin. (1) și, respectiv, (1¹) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000, în cazul în care Serviciul de Informații și Securitate va constata că persoana cade sub incidența art. 20 din legea prenotată, care stabilește cazurile de refuz în acordare și redobândire a cetățeniei Republicii Moldova;

4. La articolul 30 lit. a) se stabilește condiția de coordonare cu Serviciul de Informații și Securitate a cererilor pentru determinarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova și a celor de recunoaștere a persoanelor cetățeni ai Republicii Moldova.

5. La articolul 38 alin. (1) se extinde termenului de examinare a cererilor pentru recunoașterea cetățeniei Republicii Moldova cu cel mult 6 luni în cazul în care există motive întemeiate pentru examinare suplimentară.

Cât privește prezentarea certificatului de cazier judiciar de către persoanele care solicită determinarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova sau să fie recunoscute cetățeni ai Republicii Moldova, relevăm că aceste condiții vor fi reglementate în Regulamentul cu privire la procedura dobândirii și pierderii cetățeniei Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1144/2018 în procesul de ajustare a actelor normative ale Guvernului la rigorile legii supuse modificării.

Este important de accentuat relevanța operării amendamentele propuse la actul normativ în termene cât mai restrânse, pentru a evita riscurile enunțate în prezenta notă informativă, pe care motiv se propune la art. II din proiectul legii intrarea în vigoare a amendamentelor la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În același context, la art. III se propune ca cererile aflate în curs de soluționare la data intrării în vigoare a prezentei legii să fie examinate în conformitate cu reglementările noi, operate la Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2004.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea amendamentelor propuse prin proiectul de lege privind modificarea Legii cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2004 nu necesită mijloace financiare din bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect de Lege se încorporează în sistemul actelor normative și nu necesită abrogarea sau modificarea altor acte normative de același nivel. Proiectul nu conține aspecte ce vizează reglementarea activității de întreprinzător.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul va fi plasat pe pagina oficială a Parlamentului și expertizat de Centrul Național Anticorupție în condițiile legii.

Deputat

